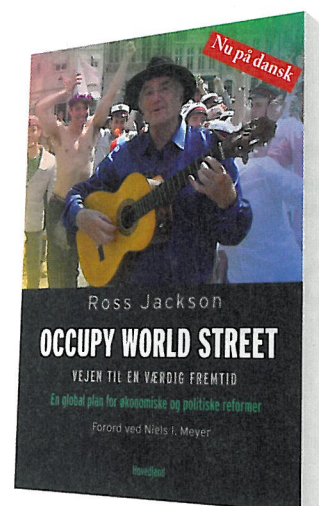


OCCUPY WORLD STREET

OCCUPY WORLD STREET

Ross Jackson
Forlaget Hovedland 2013
344 sider
ISBN 978-87-7070-357-4



Af Lars Pehrson, Administrerende direktør i Merkur

Ross Jacksons bog *Occupy World Street* fås nu på dansk. Bogen er intet mindre end et bud på en sammenhængende reform af verdens politiske og økonomiske institutioner.

Den første halvdel af bogen er en analyse af de nuværende klima- og miljøtilstande. Særlig vægt lægges på "peak oil", dvs. den situation at olieproduktionen topper, mens efterspørgselen fortsætter med at vokse. Ifølge Jackson vil det føre til økonomisk kaos som følge af voldsomt stigende råvarepriser. Jackson viser også, hvordan de økonomiske doktriner i nyere tid har antaget en form, hvor de udelukkende er til fordel for en global elite – med stærkt voksende ulighed til følge.

Uligheden ser Jackson som et kerneproblem – uligheden trænger ind i demokratiets hjerte og forårsager en forvridning af magtforholdene – det bliver reelt den globale elite og de største virksomheder, der har den afgørende indflydelse på de valgte politikere, snarere end vælgerne og uvildig sagkundskab.

Det er spændende, at Jackson vover pelsen ved at fremsætte et bud på, hvordan vi kan komme ud af det nuværende dødvande. Det er der ikke mange, der har gjort så konkret.

Jackson lægger ud med et opgør med frihandelsideologien og de frie kapitalbevægelser. Han peger korrekt på, at ingen af de nuværende rige lande

har opnået deres velstand ved frihandel – men tværtimod har støttet og beskyttet opbygningen af landenes eget erhvervsliv op gennem industrialiserings tidsalder. Først når en styrkeposition er opnået, forlanges frihandel, også af svagere lande, der ikke har været igennem en tilsvarende fase.

Derfor mener Jackson, at ethvert land har ret til at beskytte sin hjemlige

DET ER SPÆNDENDE, AT JACKSON VOVER PELSEN VED AT FREMSÆTTE ET BUD PÅ, HVORDAN VI KAN KOMME UD AF DET NUVÆRENDE DØDVANDE. DET ER DER IKKE MANGE, DER HAR GJORT SÅ KONKRET.

produktion, særligt nøgleproduktioner som fødevarer og andre livsnødvendigheder, og at hvert land derfor også er bedst tjent med sin egen valuta. Hans ekspertise på valutaområdet kommer tydeligt til udtryk i nogle af de bedste afsnit af bogen, hvor han bl.a. foreslår en ordening, der vil kunne løse problemerne ikke blot med lande med permanente underskud på deres handelsbalancer, men også problemerne med andre landes permanente overskud –

logisk set et lige så stort problem, når man anskuer verden som en helhed.

Jackson foreslår en række nye internationale organisationer som grundlag for en ny mellemstatslig ordening, der kan sikre, at vi ikke overudnytter/ødelegger naturgrundlaget. Der kan givetvis rejses indvendinger mod enkeltheder, og Jackson opfordrer til debat.

I hvert fald kræves en hidtil uset fokusering fra staternes og befolkningernes side på langsigtede, fælles mål, fremfor for kortsigtede særinteresser.

Overgangen forestiller han sig sker eller skal ske gradvist, ved at enkelte nationer går foran og til en start bryder ud af Verdenshandelsorganisationen WTO. Norge nævnes, da det ikke er medlem af EU og dermed har visse frihedsgrader.

Jackson har en stærk tiltro til, at kravet om reel bæredygtighed og et opgør med det økonomiske vækstparadigme vil komme nedefra. Sceptikere kunne bl.a. indvende, at foreløbig har den økonomiske krise trukket både vælgere og politikere i mere konventionel, snarere end i mere eksperimenterende, retning. Bogen er et spændende og stimulerende debatoplæg og fortjener at blive læst og diskuteret. ■

Læs eventuelt også *Pengevirke 2, 2013*, hvor Ove Jakobsen giver et overblik over Jacksons biografi og arbejde.